

Shemot 2021

Esther Wein

19 Tevet 5782

23 December 2021

May our learning today and always connect us to Ma'amad Har Sinai

Dedications:

- *Rivky Jungreis liluy nishmat her father Aharon Ben Avraham*
- *Livia Jacobs on the occasion of my father Baruch Mappa's 7th yurtzheit.*

לעלוי נשמת אבי מורי ברוך בן אשר זיליג הלוי

- *Batsheva Katz: Refuah Shlaima for Rachel Malka bas tzurtel Shaindel*
- *Yahrzeit of Tuvia chaya bas Rav Shlomo Zev*
- *Rebecca Rosenbaum grandmother- Basya bas Rav Shlomo Rachel*

Taking our Names out of Galut

Shemot 1:1

וְאֵלֶּה שְׁמוֹת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
הַבָּאִים מִצְרָיִם
אֶת יַעֲקֹב
אִישׁ וּבֵיתוֹ בָּאוּ:

These are the names of the sons of Israel who came to Egypt with Jacob, each coming with his household

A. And these are the Names

Shemot Rabba 1:5- All are in reference to Geulah

וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, **עַל שֵׁם גְּאֻלַּת יִשְׂרָאֵל נִזְכְּרוּ כָּאן**

I have seen the impoverishment of my-עַמִּי. (שמות ג, ז): רָאָה רְאִיתִי אֶת עֲנִי עַמִּי. **רְאוּבֵן, שְׁנֹאָמֶר** (שמות ג, ז): **עַל שֵׁם גְּאֻלַּת יִשְׂרָאֵל נִזְכְּרוּ כָּאן**
people

Hashem heard their groaning-**עַל שֵׁם** (שמות ב, כד): וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת נַאֲקָתָם.

לוי, עַל שֵׁם שְׁנֵתְחַבֵּר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְצַרְתָּם (שמות ג, ב): מִתּוֹךְ הַסִּבָּה, לְקִיָּם מֵה שְׁנֹאָמֶר (תהלים צא, טו): עַמִּי אֲנִי בְּצָרָה--**עַל שֵׁם** שְׁנֵתְחַבֵּר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְצַרְתָּם (שמות ג, ב): מִתּוֹךְ הַסִּבָּה, לְקִיָּם מֵה שְׁנֹאָמֶר (תהלים צא, טו): עַמִּי אֲנִי בְּצָרָה--**עַל שֵׁם** שְׁנֵתְחַבֵּר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְצַרְתָּם (שמות ג, ב): מִתּוֹךְ הַסִּבָּה, לְקִיָּם מֵה שְׁנֹאָמֶר (תהלים צא, טו): עַמִּי אֲנִי בְּצָרָה--
Hashem was attached to their suffering ie From the middle of this bush-as--**עַל שֵׁם** שְׁנֵתְחַבֵּר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְצַרְתָּם (שמות ג, ב): מִתּוֹךְ הַסִּבָּה, לְקִיָּם מֵה שְׁנֹאָמֶר (תהלים צא, טו): עַמִּי אֲנִי בְּצָרָה--
it says in Tehillim 'I am with you in your suffering

יְהוּדָה, עַל שֵׁם שְׁהוּדוֹ לְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: In regards to - with thanks to Hashem

. **יששכר**, שנתן להם הקדוש ברוך הוא שכר שעבודם, בזת מצרים ובזת הים, לקים מה שנאמר (בראשית טו, יד):
 ואחרי כן יצאו ברכש גדול; Hashem gave them a reward for their suffering/the loot of Mitzrayim and the loot of the Sea as it says in Bereisheet - they left with great wealth

זבולו, על שם שהשפין הקדוש ברוך הוא שכינתו בקרבם, שנאמר (שמות כה, ח): ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם,
 ואין זבולן אלא בית המקדש, שנאמר (מלכים א ח, יג): בנה בניתי בית זבל לך מכוון לשבתך עולמים. - In regards that the Hashem inserted his Shechina among them

ובנימן, על שם (שמות טו, ו): ימינה ה' נאדר בכה: -- In regards to the right hand that resumes its power

דן, על שם (בראשית טו, יד): וגם את הגוי אשר יעבדו דן אנכי ואחרי כן יצאו ברכש גדול. - In regards to Hashem judging those nations that enslave us

נפתלי, על שם תורה ומצות שנתן להם הקדוש ברוך הוא, שכתוב בהם (תהלים יט, יא): ומתוקים מדבש ונפת
 צופים. - In regards to Torah and mitzvot that are sweeter than honey dripping from the comb

גד, על שם המן שהאכילם הקדוש ברוך הוא, שהוא (שמות טז, לא): כזרע גד - In regards to the manna that is called 'zera gad

. **אשר**, על שם שהיו מאשרין אותן כל שומעי גאלתן וגדלתן, דכתיב (מלאכי ג, יב): ואשרו אתכם כל הגוים כי תהיו
 אתם ארץ ארץ חפץ אמר ה' צבאות: - In regards that all those who heard about the geula - they were 'meushar/foreward moving/fortunate

. **יוסף**, על שם שעתידי הקדוש ברוך הוא להוסיף ולגאל את ישראל ממלכות הרשעה כשם שגאל אותם ממצרים,
 דכתיב (ישעיה יא, טז): והיה ביום ההוא יוסיף ה' שנית ידו וגו' וכל הענין: - In regards that Hashem will add more redemptions and continue to redeem us from future evil empires

B. The children of...

1) Amidah 1st Bracha:

ברוך אתה יהוה אלהינו יאלהי אבותינו אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב האל הגדול הגבור והנורא אל עליון
 גומל חסדים טובים וקונה הכל וזוכר חסדי אבות ומביא גואל **לבני בניהם** - למען שמו באהבה

Who possesses everything, Who remembers the chessed of the fathers and Who brings a redeemer **to their children's children**, for the sake of His Name, with love

We are the children of the children!

Rav Moshe: Father is the source or trunk, children are the limb, children's children are the small branches.

Geulah is when the small branches are reconnected to the limbs and trunk.

2) Yakov= root , Yisrael= branches Yeshayahu 27:6

הַבָּאִים יִשְׂרָשׁ יַעֲקֹב יִצְיָץ וּפְרַח יִשְׂרָאֵל וּמִלְאֵוּ פְּנֵי-תֵבֶל תְּנוּבָה:

Those (days) that are coming/ coming back-Yaakov with take root, Yisrael will sprout and blossom and the face of the earth/inhabited world will be filled with produce/
Niv= speech

The Hebrew word for prophet “navi” (נביא) is derived from “niv sefataim” (ניב שפתים) — “speech of the lips” ([Isaiah 57:19](#)).

Ramban intro to Shemot: Geulah is not complete until the Mishkan is built and the Shechina returns to dwell among us: as it dwelled upon the Founders.

C. -לְמַעַן שְׁמֵנוּ- Our Names and Hashem's Name

1) Tefilla

פֹּדְנוּ וּמְצִילֵנוּ מֵעוֹלָם שְׁמֵךָ. אֵין אֱלֹהִים זֹלָתְךָ:

צֹר יִשְׂרָאֵל קוֹמָה בְּעֶזְרַת יִשְׂרָאֵל וּפְדָה כְּנַאמְךָ יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל, גְּאֲלֵנוּ הַ צְבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל:
בְּרוּךְ אַתָּה ה' גְּאֵל יִשְׂרָאֵל:

2) Yechezkel 36:23

וְקִדְשָׁתִי אֶת-שְׁמִי הַגָּדוֹל הַמְחֻלָּל בְּגוֹיִם אֲשֶׁר חָלְלִתֶם בְּתוֹכָם וַיְדַעוּ הַגּוֹיִם כִּי-אֲנִי ה' וְנֹאֵם אֲדַ--גְּי' הַ בְּהַקְדָּשִׁי בְּכֶם לְעֵינֵיהֶם:

I will sanctify My great name which has been profaned among the nations—among whom you have caused it to be profaned. And the nations shall know that I am the LORD—declares the Lord GOD—when I manifest My holiness before their eyes through you

3) Beis Ha Levi: last essay on Bereisheet

גם עוד ביאור בכוונת הכתוב דכאן באה לו ההבטחה הגדולה שבכל ההבטחות, שיהיה נקרא שמו על ישראל. והכוונה בזה דלעולם לא יפרסם שם כבודו בעולם ע"י מעשה היוצא חוץ מדרך הטבע רק באמצעות צורך ישועתן של ישראל. וע"י ישועת ישראל יתפרסם שם כבודו בכל העולם. ובכל מעשה ובכל זמן שיהיו ישראל בשפלות חלילה ממילא יהיה גם כבודו בהסתר ובהעלם, וז"ש לו אנכי ארד עמך מצרימה, דכל זמן שאתה תהיה בירידה גם כבודי אינו נגלה בעולם וזהו שנקרא בדרך משל שירד עמו למצרים, ע"ד מאה"כ עמו אנכי בצרה, ואנכי אעלך גם עלה, כשאהיה מעלה אותך אז ע"י עלייתך יתפרסם גם שמי בכל הגוים ויהיה עליה לכבודי

D. Taking the Name out Galut

3:13-14

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-הָאֱלֹהִים הֲנֵה אֲנֹכִי בְּאֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתִּי לָהֶם אֵל-י אֲבוֹתֵיכֶם שְׁלַחְנִי אֵלֵיכֶם וְאָמְרוּ-לִי מִה-שְּׁמוֹ
מָה אֶמַּר אֲלֵהֶם:

Moses said to God, "When I come to the Israelites and say to them, 'The God of your fathers has sent me to you,' and they ask me, 'What is His name?' what shall I say to them

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל-מֹשֶׁה אָה-יְהוָה אֲשֶׁר אָה-יְהוָה וַיֹּאמֶר כֹּה תֹאמַר לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל אָה-יְהוָה שְׁלַחְנִי אֵלֵיכֶם:

And God said to Moses, "Ehyeh-Asher-Ehyeh." He continued, "Thus shall you say to the Israelites, 'Ehyeh Others "I Am" or "I Will Be." sent me to you

6:12

וַיִּדְבֹר מֹשֶׁה לְפָנָיו ה' לֵאמֹר הֵן בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל לֹא-שָׁמְעוּ אֵלַי וְאִיךָ יִשְׁמַעֲנִי פֶרְעֹה וְאֲנִי עֶרְל שִׁפְתַּיִם:

But Moses appealed to the LORD, saying, "The Israelites would not listen to me; how then should Pharaoh heed me, a man of impeded speech!"

Zohar 2:25b (quoted by Rav Moshe)

Speech is in Galut

תָּא חֲזִי, כְּתִיב (שמות ו'י"ב) הֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא שָׁמְעוּ אֵלַי וְאִיךָ יִשְׁמַעֲנִי פֶרְעֹה וְאֲנִי עֶרְל שִׁפְתַּיִם, מֵאִי וְאֲנִי עֶרְל שִׁפְתַּיִם. וְהָא בְּקִדְמִיתָא כְּתִיב (שמות ד'י"י) לֹא אִישׁ דְּבָרִים אֲנֹכִי וְגו' כִּי כָבֵד פֶּה וְכָבֵד לְשׁוֹן אֲנֹכִי, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הָהוּא אוֹתִיב לִיהוּ, (שמות ד'י"י) מִי שֵׁם פֶּה לְאָדָם וְגו', וְהוּא אָמַר (שמות ד'י"ב) וְאֲנֹכִי אֶהְיֶה עִם פִּיךָ, סִלְקָא דְעֵתְךָ דְלֹא הָוָה כֵּן, וְהִשְׁתָּא אָמַר וְאֲנִי עֶרְל שִׁפְתַּיִם, אִי הָכִי, אֵן הוּא מְלָה דְאֲבָטַח לִיהוּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּקִדְמִיתָא.

However, this is the secret: Moses [was granted] voice [when G-d told him, "I will be with your mouth"], but speech as expression in words was [still] in exile. He was unable to express [himself in] words. And for this reason he said, "How will Pharaoh listen to me? As long as words are in exile, I have no way to express myself. I [am on the level of] voice, but I am missing words, which are in exile." So the Holy Blessed One G-d partnered him with Aaron.

Bnei Yisrael make no sound until Moshe appears on the scene.

R' Tzadok HaKohen. Most people think dibbur is a reflection of the world around them; it is a way to create a "verbal" model of the physical and mental universe and communicate that to others. However, the Jewish idea of dibbur is different. We

don't experience the universe and create a map of it through dibbur; rather, we speak and through dibbur create the reality of existence.

E. Rereading the pasuk

Names= definitions

Bnei Yisrael= Geulah

Come (back to) into Mitzrayim- ex "luach" Vs Luchot

Yakov- journey

Ish and Beito- house= sentence, word = even/stone and a complete construct is a Bayit

Geulah = Dibbur/ Davar

Galut - Tohu/ Chomer - no structure or context

Chomer-tzurah

Takeaway: Let's take some words out of Galut:

Names of the Shevatim

Chayim

Bo-

וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת-הַצֵּלַע אֲשֶׁר-לָקַח מִן-הָאָדָם לְאִשָּׁה וַיְבִיאָהּ אֶל-הָאָדָם:

And the LORD God fashioned the rib that He had taken from the man into a woman; **and He brought her** to the man

Comeil- Chessed

Sadeh

Gan